

ВІДГУК

офіційного опонента

кандидата економічних наук, доцента

Гусаковської Тетяни Олександрівни

на дисертаційну роботу Силки Ігора Васильовича на тему:

«Управління інтелектуальною власністю промислових підприємств на засадах процесно-функціонального підходу»

представлену на здобуття наукового ступеня доктора філософії
за спеціальністю 073 – Менеджмент

Актуальність теми

У сучасному світі інтелектуальна власність відіграє велике значення стосовно інноваційного розвитку промислових підприємств, оскільки використання її об'єктів дозволяє їм здійснювати заходи щодо впровадження нових технологій, обладнання, конструкцій та інших нововведень, які базуються на науково-технічному прогресі.

Останнім часом українські суб'єкти господарювання недостатньо уваги приділяють проблемам побудови, придбання, використання та реалізації об'єктів інтелектуальної власності. Натомість, зарубіжні підприємства й асоціації активно працюють у цій галузі та щорічно збільшують кількість заявок на впровадження нових об'єктів інтелектуальної власності у виробничий процес.

Таке становище на вітчизняних промислових підприємствах пояснюється як зниженням науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт, зв'язку науково-дослідних інститутів й університетів з виробництвом, так і застосуванням малоефективної системи управління інтелектуальною власністю (ІВ).

Ефективність системи управління ІВ промислових підприємств залежить від формування комплексного підходу до вирішення питань менеджменту, що базується на збалансованій дії усіх його функцій за встановленими процесами побудови, використання та комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності.

Дисертаційну роботу Силки І.В. присвячено вирішенню питань удосконалення та подальшого розвитку теоретичних положень, методичних

підходів та науково-практичних рекомендацій щодо формування процесно-функціонального підходу до управління інтелектуальною власністю промислових підприємств.

Результати досліджень є важливими для подальшого розвитку теоретичних і прикладних питань за цією проблемою. Актуальність науково-методичних розробок Силки І.В. підтверджується можливістю використання результатів дисертаційного дослідження при розв'язанні прикладних завдань: визначення кількісно-якісного рівня управління ІВ, обґрунтування первинної вартості та розрахунок амортизаційних нарахувань на нові об'єкти ІВ (гудвіл та сертифікати про походження енергії з відновних джерел) за функціональним підходом; формування основних та допоміжних процесів управління ІВ; оптимізація часу та витрат на управління ІВ за процесно-функціональним підходом; розрахунок економічного ефекту від впровадження запропонованих заходів щодо удосконалення управління ІВ промислових підприємств.

Дисертаційна робота Силки І.В. виконана у відповідності до планів науково-дослідних робіт кафедри менеджменту інноваційного підприємництва та міжнародних економічних відносин Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» у межах ініціативних бюджетних НДР та договорів про наукове співробітництво: «Управління ризиками та конкурентоспроможністю промислових підприємств в умовах невизначеності ринкової середовища» (м. Харків, ДР №0117U004810); «Управління розвитком матеріальних та нематеріальних активів підприємства в умовах євроінтеграції» (м. Харків, ДР №0120U103999); № 67/183-2018 від 1.10.2018 р. про наукове співробітництво між Національним технічним університетом «Харківський політехнічний інститут» та Приватним підприємством «Регіональний інститут системних досліджень» (Харків, 2018 р.); №67/186-2018 від 1.11.2018 р. про наукове співробітництво між Національним технічним університетом «Харківський політехнічний інститут» та Державним підприємством «Український державний науково-дослідний вуглекімічний інститут УХІН» (ДП «УХІН»).

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, їх достовірність

Оцінюючи основні положення та висновки дисертації, що виносяться на захист, необхідно підкреслити їх теоретичну обґрунтованість і орієнтацію здобувача на чітке формулювання власної позиції.

Логічна послідовність у постановці і виконанні завдань згідно мети дослідження є підтвердженням наукової аргументованості та обґрунтованості положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертаційній роботі. Робота містить необхідні теоретико-методологічні, методичні та аналітичні розробки, що належним чином висвітлені у відповідних розділах дослідження. Наукова обґрунтованість і достовірність викладених у роботі Силки І.В. результатів забезпечується творчим використанням наукових підходів, чітким визначенням об'єкту та предмету дослідження, мети і завдань дисертаційної роботи, системним вивченням та узагальненням результатів наукових розробок вітчизняних та зарубіжних фахівців з проблеми управління інтелектуальною власністю промислових підприємств, критичним осмисленням значної кількості літературних джерел (158 вітчизняних та іноземних публікацій).

Теоретичним та методичним підґрунтям дисертаційної роботи стали фундаментальні положення економічної теорії, теорії управління підприємством, наукові праці провідних вчених.

У дисертаційній роботі використано наступні загальнонаукові та спеціальні методи: абстрактно-логічний і діалектичний – для уточнення сутності поняття «інтелектуальна власність промислового підприємства» як фактору підвищення його конкурентоспроможності; аналізу й синтезу – для розробки методичних положень щодо кількісно-якісної оцінки управління інтелектуальною власністю промислового підприємства; спеціальні методи (статистичний, індексний, регресійного аналізу, нейронні мережі, сітьове моделювання в умовах невизначеності): – для обґрунтування вартості об'єктів інтелектуальної власності (гудвілу, сертифікатів походження енергії, що виробляється з відновлених джерел енергії), оптимізації управління за

процесно-функціональним підходом, кількісно-якісної оцінки управління інтелектуальною власністю промислових підприємств.

Пропозиції, що сформульовані в дисертаційній роботі, є конкретними, стосуються важливих аспектів управління інтелектуальною власністю промислових підприємств України, відзначаються науковою новизною та свідчать про вагомий внесок автора у розвиток теорії та практики управління підприємствами. Результати дисертаційного дослідження доведені до рівня конкретних практичних рекомендацій та впроваджені у діяльність ДП «ГИПРОКОКС», ДП «УХІН», а також у навчальному процесі НТУ «ХПІ».

Достовірність результатів досліджень

Достовірність одержаних особисто дисертантом результатів наукового дослідження підтверджується їх апробацією на Міжнародних науково-практичних конференціях: Proceedings of the III International scientific and practical conference “Scientific research priorities: theoretical and practical value”, (Nowy Sącz, Poland, 2018 р.); «Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я» (м. Харків, 2019 р.); «Теорія та практика менеджменту» (м. Луцьк, 2020 р.); «Законодавство України у сфері інтелектуальної власності та його правозастосування: національні, європейські та міжнародні виміри» (м. Київ, 2020 р.); «Theoretical and practical aspects of modern scientific research» (Seoul, 2021 р.); «Теорія та практика менеджменту» (м. Луцьк, 2021 р.).

Вищевикладене дозволяє зробити висновок про всебічну обґрунтованість і достовірність, представлених у дисертаційній роботі наукових положень, висновків і рекомендацій, про високий науковий рівень та економічну грамотність дисертанта.

Новизна наукових положень, висновків і рекомендацій дисертації

Проведений аналіз змісту дисертаційної роботи, а також публікацій Силки І.В. дозволяє стверджувати, що запропоновані здобувачем пропозиції містять наукову новизну та засвідчують його особистий внесок у розвиток

теоретико-методичних положень і рекомендацій щодо управління інтелектуальною власністю промислових підприємств на засадах процесно-функціонального підходу.

Серед найбільш вагомих наукових результатів дослідження, які несуть в собі наукову новизну, слід відзначити наступне:

автором удосконалено:

– поняття «управління інтелектуальною власністю», яке відрізняється від інших тим, що розглядає його як процес побудований за першо- та другочерговими напрямками впливу на об'єкт управління інтелектуальною власністю промислових підприємств, що дозволяє підвищити їх прибутковість і конкурентоспроможність діяльності (розділ 1.1, стор.13-24, розділ 1.2, стор.24-26);

– теоретичні основи управління інтелектуальною власністю підприємства за функціональним та процесним підходами, що охоплює теоретичний базис, який базується на принципах, функціях (додано спеціальні, що безпосередньо пов'язані з управлінням інтелектуальною власністю), методах (додано спеціальні методи з оцінювання ефективності управління ІВ та використання об'єктів ІВ), інструментах та механізм управління, який функціонує за складовими й етапами, котрі поєднують два наукових підходи та збагачують теорію управління підприємствами (розділ 1.2, стор.31-39, розділ 1.3, стор.40-51);

дістало подальшого розвитку:

– науково-методичний підхід з кількісно-якісної оцінки рівня управління інтелектуальною власністю промислових підприємств за двома критеріями – рівень використання нематеріальних активів – об'єктів ІВ (додано cash-flow від операційної діяльності), і рівень інтелектуального потенціалу підприємства – за складовими, інструментами та показниками (індекс наукоємності продукції, темпи росту: фінансування інноваційної діяльності, ефективності НДДКР, витрат на маркетинг, працівників з вищою освітою та науковими ступенями, заохочування працівників до інтелектуальної

діяльності), що здійснюється за допомогою інтегрального індексу, на основі якого побудовано шкалу оцінки рівня управління ІВ за функцією Харрінгтона, що дозволяє визначати недоліки існуючого управління та обґрунтовувати рішення щодо його покращення (розділ 2.2, стор.70-79; рис.2.8, розділ 2.3, стор.87– стор.103, Додаток В, стор.244 – 248);

– науково-методичний підхід щодо впровадження нових об'єктів ІВ у діяльність промислових підприємств таких, як: гудвіл, сертифікати про походження енергії з відновлених джерел (коковий газ, електроенергія), вартість яких визначається за допомогою двох методів оцінки і моделей регресійного аналізу щодо прогнозування вартості сертифікату по відношенню до еталонного сертифікату та обсягів реалізації енергетичних ресурсів стороннім організаціям, що дозволяє знизити залежність промислових підприємств від паливно-енергетичної бази, мати право на одержання додаткового доходу від реалізації енергії з відновлених джерел, а також знизити забруднення навколишнього середовища (розділ 3.1, стор.107-155, Додаток Г, стор.253–289);

– методичні рекомендації з управління інтелектуальною власністю промислових підприємств на засадах процесного підходу шляхом обґрунтування класифікації основних й допоміжних процесів, їх загальних і допоміжних схем щодо побудови, використання та продажу об'єктів ІВ та показників, які систематизовані за групами (вартісні, часові, технічні), що дозволяє чітко визначити стратегічну мету, цілі та умови досягнення щодо покращення управління ІВ за процесним підходом (розділ 3.2, стор.156–174; Додаток Д, стор.290-299);

– методичні положення щодо оптимізації управління ІВ за процесно-функціональним підходом, які складаються: з процедури оптимізації часу й витрат; визначення доцільності застосування нейронних мереж за видами процесів та розрахунок їх параметрів; побудови мережевої моделі планування в умовах невизначеності, що дозволяють прискорити діяльність патентного

повіреного та скоротити тривалість процесів управління ІВ (розділ 3.3, стор.174-190);

– методичне забезпечення щодо оцінки економічного ефекту від впровадження управління інтелектуальною власністю за процесно-функціональним підходом, в основі якого покладено визначення амортизаційних відрахувань на нові об'єкти нематеріальних активів (гудвіл, сертифікати про походження енергії з відновлених джерел), як частину чистого грошового потоку (Cashflow) від операційної діяльності та застосування нейромереж і мережевого планування процесів, що сприяє скороченню часу на виконання робіт, підвищує їх якість та знижує собівартість промислової продукції (розділ 3.3, стор.191-197, Додаток 3, стор.308–311).

Отже, основні наукові положення, результати і висновки дисертаційної роботи Силки І.В. мають істотну новизну, добре обґрунтовані, їх достовірність автором доведена.

Наукове значення та практична цінність одержаних результатів дослідження

Проведені дослідження мають науково-практичне значення, яке полягає у створенні теоретико-методичного підґрунтя щодо управління інтелектуальною власністю промислових підприємств на засадах процесно-функціонального підходу. В результаті дослідження здобувачем уточнено сутність поняття «управління інтелектуальною власністю промислових підприємств» відповідно до цілей стратегічного та поточного керування суб'єктом господарювання; визначено теоретичний базис управління (принципи, функції, методи та інструменти) та механізм управління за складовими та етапами управління; побудовано інтегральний показник кількісно-якісної оцінки управління інтелектуальною власністю (ІВ) та шкали оцінювання; обґрунтовано впровадження нових об'єктів ІВ (гудвіл, сертифікати походження енергії з відновлених джерел) за функціональним підходом; обґрунтовано основні та допоміжні процеси управління створення, використання та комерціалізації

об'єктів ІВ; розроблено методику оптимізації часу та витрат на управління ІВ за рахунок впровадження нейронних мереж і мережевої моделі планування в умовах невизначеності; запропоновано методику розрахунку економічного ефекту від заходів з покращення управління ІВ промислових підприємств, який базується на збільшенні чистого грошового потоку від операційної діяльності.

Прикладне значення дисертаційної роботи визначається можливістю застосування його положень, результатів і практичних рекомендацій щодо формування інструментів сталого розвитку промислових підприємств, в тому числі коксохімічних. За результатами дослідження було отримано акти про впровадження від: ДП «ГИПРОКОКС» (акт від 24 вересня 2021 р.), ДП «УХІН» (акт від 27 липня 2020 р.), а також у навчальному процесі НТУ «ХП» при викладанні дисциплін «Економіка інтелектуального бізнесу», «Інформаційне забезпечення інтелектуального бізнесу», «Економічна безпека інтелектуального бізнесу» при підготовці фахівців зі спеціальності 076 «Маркетинг» спеціалізації «Маркетинг інтелектуального бізнесу» (акт від 6 жовтня 2021 р.).

Повнота викладення наукових положень, матеріалів, висновків і рекомендацій дисертації в опублікованих працях

Наукові положення, висновки і результати дослідження опубліковано у 14 наукових працях, з яких: 1 у наукометричній базі Scopus; 4 статей у наукових фахових виданнях України; 1 – у науковій монографії; 2 – у закордонному фаховому періодичному науковому виданні, 6 – у матеріалах конференцій.

Участь здобувача у роботах, що опубліковані у співавторстві, зазначена у дисертаційній роботі. Опубліковані матеріали повністю відображають зміст дисертаційної роботи та відповідають вимогам пункту 11 Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06 березня 2019 року № 167

Оцінка змісту дисертаційної роботи

Дисертаційна робота Силки І.В. складається зі вступу, трьох розділів, висновків та додатків.

У вступі обґрунтовано актуальність теми, сформульовано мету та завдання дослідження, наукову новизну, практичне значення, апробацію результатів, повноту викладення наукових і прикладних результатів дисертації в опублікованих працях.

У першому розділі проведено дослідження існуючих теоретичних підходів до сутності понять «інтелектуальна власність» та «управління інтелектуальною власністю промислових підприємств».

Проведене дослідження показало, що функціональний підхід щодо управління ІВ стосується виконання функцій менеджменту та умов щодо їх реалізації на різних рівнях організаційної структури підприємства. Процесний підхід до управління ІВ розглядається як процес щодо побудови об'єктів ІВ, їх використання та реалізації (комерціалізації). Доведено, що поєднання процесного та функціонального підходів є найбільш ефективним, тому розроблено логічну модель щодо процесу управління ІВ підприємства на засадах процесно-функціонального підходу. Проведено уточнення принципів, функцій, методів, складових та інструментів управління ІВ. До теоретико-методичного базису додано інструменти управління ІВ (інформаційний, інноваційний, організаційний, правовий, фінансовий, маркетинговий, кадровий, мотиваційний, оцінювання управління ІВ підприємства), а також механізм, який охоплює складові та етапи управління.

У другому розділі дисертаційної роботи проведено аналіз сучасного стану управління ІВ вітчизняних і зарубіжних підприємств та виявлено, що вітчизняні підприємства майже не використовують об'єкти ІВ у господарській діяльності. Такий підхід до управління знижує якість продукції та конкурентоспроможність промислових підприємств. Вони відстають від рівня закордонних суб'єктів господарювання за кількістю прийнятих інноваційних рішень і застосованих інноваційних продуктів.

В результаті цього аналізу розроблено науково-методичний підхід кількісно-якісної оцінки управління ІВ промислових підприємств, в основу якого покладено структурно-логічну модель, що складається за двома критеріями – рівень використання нематеріальних активів – об'єктів ІВ, і рівень інтелектуального потенціалу (можливостей) підприємства. Оцінювання ефективності нематеріальних активів проводиться за ступенем амортизації, за місцем в майновому комплексі, за збільшенням співвідношення активів і валюти балансу, за зростанням доходності та рентабельності. До зазначених кількісних показників оцінки додано показник чистого грошового потоку від операційної діяльності (cash-flow), який характеризує наявність чистого прибутку та амортизації активів, у тому числі нематеріальних. Апробацію моделі оцінки управління ІВ проведено на прикладі українських, польських та американських коксохімічних підприємств за період від 2015 до 2019 років. На підставі одержаних результатів побудовано шкалу оцінки рівня управління ІВ за функцією Харрінгтона. Запропонована кількісно-якісна оцінка управління ІВ може бути застосована на інших промислових підприємствах.

У третьому розділі на базі дослідження досвіду зарубіжних асоціацій з виробництва коксохімічної продукції (JASTRZEBSKA SPÓŁKA WĘGLOWA SA (Польща) та Suncoke Energy, Inc. (США)), запропоновано провести впровадження нових об'єктів ІВ, а саме: гудвіл, сертифікати про походження енергії з відновлених джерел (коковий газ, електроенергія) на підставі використання управління за функціональним підходом. Обґрунтовано науково-методичний підхід оцінки вартості гудвілу на прикладі компанії «Метінвест», який базується на визначенні вартості контрольного пакету акцій, кредиту, періоду кредитування, строку корисного використання гудвілу.

Розроблено науково-методичний підхід щодо розрахунку вартості сертифікату на походження енергії та палива (коковий газ та електроенергія) з відновлювальних джерел енергії, який базується на використанні двох методів оцінки – метод фактичних витрат та порівняльний. Оскільки польська компанія має аналогічні умови щодо утилізації й використання коксового газу та

виробництва електроенергії, вартість її сертифікатів прийнято за еталон. Розрахункова вартість сертифікатів вітчизняних коксохімічних підприємств прогнозується за допомогою регресійної моделі та порівнюється з вартістю еталона. За методом регресійного аналізу прогноуються обсяги реалізації коксового газу та електроенергії українськими коксохімічними підприємствами, що вироблені з відновлених джерел енергії на період до 2030 року та визначається загальна вартість сертифікатів по роках від 2021 року по 2030 рік. Дослідження проведено на прикладі трьох вітчизняних коксохімічних підприємствах – ПрАТ «Авдіївський КХЗ», ПрАТ «Запоріжжкокс» та ПрАТ «Южкокс».

Розроблено методичні рекомендації до управління інтелектуальною власністю промислових підприємств на засадах процесного підходу, а саме: схеми процесів щодо побудови, використання та продажу об'єктів ІВ. На підставі уточнення класифікації основних процесів запропоновано їх загальні схеми та допоміжні процеси за учасниками (постачальник, вхід, бізнес-процес, вихід, клієнт) та показниками, які систематизовані за групами (вартісні, часові, технічні), що дозволяє чітко визначити стратегічну мету, цілі та умови досягнення щодо покращення управління ІВ за процесним підходом.

Запропоновано методичні положення щодо оптимізації управління ІВ за процесно-функціональним підходом, які сформовано на основі процесів управління ІВ, охоплюють процедуру оптимізації часу й витрат, базуються на використанні нейронних мереж і мережевої моделі планування в умовах невизначеності, оскільки тривалість окремих робіт встановити відразу неможливо. Методичні рекомендації відрізняються від існуючим тим, що використання нейромереж та мережевого планування дозволяє покращити та прискорити діяльність патентного повіреного та в цілому відділу з управління ІВ.

Розроблено та обґрунтовано методичне забезпечення оцінки економічного ефекту від впровадження управління ІВ за процесно-функціональним підходом, яке, по-перше, базується на ствердженні, що

використання запропонованих об'єктів нематеріальних активів (гудвіл, сертифікати про походження енергії з відновлених джерел (коксовий газ та електроенергія) дозволяє нараховувати амортизаційні відрахування, які є частиною чистого грошового потоку, тобто є додатковим прибутком. По-друге, застосування нейромереж та мережевого планування сприяє скороченню часу на виконання робіт, що підвищує їх якість та знижує собівартість.

Висновки достатньо повно відображають хід розв'язання поставлених у роботі завдань, містять основні результати дисертаційного дослідження.

Список використаних джерел досить повний і охоплює сучасні вітчизняні та зарубіжні публікації.

Зміст анотації відображає основний зміст дисертаційного дослідження та достатньо повно розкриває наукові результати та практичну цінність роботи.

В цілому робота є цілком завершеною працею, в якій отримані нові науково обґрунтовані результати, що в сукупності вирішують конкретну наукову задачу, а саме: покращення управління інтелектуальною власністю промислових підприємств на засадах процесно-функціонального підходу.

Академічна доброчесність

Порушень академічної доброчесності (академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації) в дисертації та наукових працях, у яких висвітлені основні наукові результати дисертаційного дослідження Силки І.В., не виявлено.

Дискусійні питання та зауваження до дисертаційної роботи

Поряд із позитивною оцінкою результатів роботи, щодо окремих її положень необхідно відзначити, що деякі твердження є дискусійними або потребують доопрацювання:

1. Аналіз наукових праць (розділ 1.1, таблиця 1.1, стор.13-14) вітчизняних фахівців щодо сутності поняття «інтелектуальна власність» дозволив здобувачеві визначити його як економіко-правову категорію. При

цьому він поєднує його з інноваційним розвитком, конкурентоспроможністю та прибутковістю промислових підприємств. Тому, на наш погляд, це трактування потребує подальшого дослідження.

2. На рисунку 1.2, стор. 31 наведено класифікацію об'єктів інтелектуальної власності, які розглянуті згідно Цивільного кодексу України, Національних стандартів бухгалтерського обліку та наукових праць, де показано їх трактування, але не зрозуміло, яким чином здобувач буде використовувати цю класифікацію у подальшому дослідженні.

3. На рис. 1.11, стор. 49 наведено теоретико-методичний аспект управління ІВ підприємств на засадах процесно-функціонального підходу, а на рис. 1.12, стор. 51 представлено розроблену дисертантом логічну модель цього управління. Однак, здобувачем чітко не визначено призначення та місце механізму управління ІВ у запропонованій моделі.

4. У розділі 2.1, стор. 58–68 проведено порівняльний аналіз щодо використання об'єктів інтелектуальної власності в країнах світу та в Україні на прикладі подання заявок на винаходи, корисні моделі та інші об'єкти ІВ. При цьому зроблено висновок про падіння зацікавленості керівників промислових підприємств стосовно використання об'єктів ІВ у виробничому процесі. Але запропонований дисертантом науково-методичний підхід щодо оцінки управління ІВ не включає показники оцінки їх зацікавленості.

5. У розділі 2.3, стор.100, табл. 2.7 наведено розроблену автором дисертаційного дослідження шкалу оцінки рівня управління ІВ, що безумовно є дуже цікавою, але, на наш погляд, вітчизняні коксохімічні підприємства мають різні умови виробництва у порівнянні з польськими та американськими, тому шкала оцінки є занадто завищеною.

6. Оригінальним є науково-методичний підхід щодо застосування гудвілу (розділ 3.1, стор.111-112, стор.116-121) та сертифікатів на походження енергії з відновлених джерел (розділ 3.1, стор.123-152), однак, на наш погляд, ця пропозиція потребує змін у вітчизняному законодавстві і без них вона не може бути задіяна.

7. Цікавою є схема процесу розробки об'єкту ІВ, яку запропоновано дисертантом для використання у власному виробництві (розділ 3.2, стор.162, рис. 341), але на рисунку відсутній процес набуття прав на побудований об'єкт.

Проте вищенаведені зауваження та недоліки не впливають на загальну позитивну оцінку виконаної дисертаційної роботи та не знижують її наукову і практичну цінність.

Оформлення дисертаційної роботи

Оформлення дисертації за структурою, мовою та стилем викладення відповідає вимогам до оформлення дисертацій, затвердженим МОН України, наказ № 40 від 12 січня 2017 р. Матеріали дисертації чітко висвітлюють одержані під час дослідження науково-практичні результати.

Рекомендації щодо використання результатів дисертаційної роботи

Отримані результати дослідження щодо покращення управління інтелектуальною власністю промислових підприємств мають не тільки теоретичне значення, але можуть бути використаними в практичній діяльності промислових підприємств різних організаційно-правових форм і форм власності, науково-дослідних установ за профілем роботи, закладів вищої освіти.

ВИСНОВОК

Дисертаційна робота Силки Ігора Васильовича «Управління інтелектуальною власністю промислових підприємств на засадах процесно-функціонального підходу» є самостійною кваліфікаційною науковою працею, яка виконана на актуальну тему. За своїм змістом відповідає профілю спеціальності 073 – Менеджмент. Отримані результати та висновки мають наукову новизну, важливе теоретичне та практичне значення, роблять безперечний внесок у теорію та практику управління підприємствами.

Зміст дисертаційного дослідження відповідає обраній темі, забезпечує досягнення поставленої мети і завдань дослідження.

Опубліковані роботи відображають основні положення дисертації. Основні результати дослідження апробовано та схвалено на достатній кількості науково-практичних конференцій різного рівня, що проводилися у різних регіонах України та інших країнах.

У дисертаційній роботі автором отримано нові обґрунтовані результати, що мають практичну цінність.

За змістом, актуальністю, науковою новизною та практичною цінністю робота відповідає вимогам пунктів 10,11,12 «Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06.03.2019 р. № 167, та положень Вимог до оформлення дисертації, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017р. № 40, а її автор - Силка Ігор Васильович заслуговує присудження наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 073– Менеджмент.

Офіційний опонент:

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту
ВНЗ Укоопспілки
«Полтавський університет
економіки і торгівлі»

